

Att starta tandvårdsföretag

Om du går i tankarna att starta eget företag inom tandvårdsbranschen vill vi på Privattandläkarna vara med och hjälpa dig. Det är en hel del att tänka på när man ska starta och driva tandvårdsverksamhet. I denna broschyr får du information och praktiska tips.

Om Privattandläkarna

Privattandläkarna är en medlemsägd, medlemsstyrd och partipolitiskt obunden branschorganisation för privata tandvårdsföretag i Sverige och vi representerar över 80 procent av företagen. Vi driver frågor som förbättrar villkoren för den privata tandvårdsbranschen och det gör vi genom opinionsbildning, dialog och samverkan med beslutsfattare inom politik, myndigheter och media.

Vi arbetar för

- Fri prissättning
- Fri etablering
- Patientens fria val av tandläkare
- Konkurrens på lika villkor
- Ett högkostnadsskydd för tandvård
- Vårdgivarnas villkor

Privattandläkarna erbjuder dessutom medlemmarna tillgång till aktuell information om vad som händer i branschen, juridisk rådgivning, branschspecifik experthjälp, konkurrenskraftiga försäkringslösningar, rabattavtal samt möjlighet att använda vårt gemensamma medlemsmärke.

Privattandläkarna har även en oberoende förtroendenämndsverksamhet som ger stöd och medling vid tvister mellan medlem och patient.

Privattandläkarna är rikstäckande med 22 lokalavdelningar runt om i hela Sverige.

Vårdgivarbegreppet

Vårdgivarbegreppet är viktigt att känna till och förstå. Det definieras i patientsäkerhetslagen och lagen om statligt tandvårdsstöd. Vårdgivare är en juridisk person eller en enskild näringsidkare som bedriver tandvård. Det är vårdgivaren som ska planera, leda och kontrollera verksamheten så att kravet på god vård i tandvårdslagen upprätthålls. Det är vårdgivaren som ansluter sig till Försäkringskassan och blir återbetalningsskyldig om Försäkringskassan återkräver utbetald ersättning. Privattandläkarnas garantiåtaganden är också kopplade till vårdgivarbegreppet.

Generellt om att bedriva verksamhet i Sverige

Företagsformer

De tre vanligaste företagsformerna är *enskild firma*, *aktiebolag* och *handelsbolag*. Den vanligaste företagsformen i tandvårdsbranschen är numera aktiebolag. Det är stora skillnader mellan olika företagsformer såväl civilrättsligt som skatterättsligt.

Aktiebolag

Aktiebolag är en företagsform som passar både för enmansföretagare och för företag med fler verk-samma. Regler om aktiebolag finns i aktiebolagslagen. Reglerna är omfattande och många av dem har tillkommit för att bland annat skydda bolagets fordringsägare.

När man nyregisterar ett aktiebolag ska bland annat följande uppgifter lämnas till Bolagsverket:

- Namnförslag
- Verksamhetsbeskrivning
- Vilka som ska vara styrelseledamöter och suppleanter
- I förekommande fall revisor
- Uppgifter om hur många aktier varje stiftare tecknar sig för
- Priset på aktierna
- Vem som är stiftare, det vill säga grundare av bolaget
- Kontaktuppgifter

Till anmälan ska också biläggas stiftelseurkund, bolagsordning, bankintyg (ett intyg som visar att aktiekapitalet är inbetalat) och teckningslista om denna inte framgår av stiftelseurkunden.

Bolagsverket registrerar efter granskning bolaget och verksamheten startar. Därefter ansöker man om F-skattsedel hos Skatteverket.

Om man inte vill stifta ett aktiebolag från grunden kan man köpa ett nybildat aktiebolag, ett så kallat lagerbolag.

Ett aktiebolag är en egen juridisk person och har både rättigheter och skyldigheter. Ett aktiebolag är en företagsform som har tillkommit för att kunna begränsa ägarnas ekonomiska risktagande. Ägarna blir normalt sett inte personligen ansvariga för bolagets skulder.

Aktiebolag - skatterättsliga regler

Aktiebolag beskattas för sin vinst enligt bestämmelserna i inkomstskattelagen. Ett aktiebolag kan, efter vinstbeskattning i bolaget, dela ut en del av vinsten till aktieägarna, vilket ofta är mer förmånligt än att ta ut högre lön. Ta upp denna fråga med en auktoriserad revisor.

Enskild firma

Enskild firma är när en fysisk person driver näringsverksamhet i förvärvssyfte. För att kunna starta en enskild firma måste du enbart göra en anmälan till Skatteverket och bli godkänd för F-skatt.

Innehavaren av den enskilda firman, det vill säga den fysiska personen, ansvarar för företagets avtal och skulder. Den fysiska personen har ett personligt obegränsat ansvar och svarar även med privata tillgångar.

Vill ytterligare en person bli delägare i företaget måste man välja en annan företagsform, vanligtvis aktiebolag eller handelsbolag. Många som bedriver tandvård i mindre omfattning brukar starta med en enskild firma, för att sedan övergå till att driva sin verksamhet i ett aktiebolag.

Redovisningsreglerna för en enskild firma är förenklade i förhållande till reglerna för aktiebolag och handelsbolag.

Enskild firma - skatterättsliga regler

Vinsten i företaget utgör inkomst av näringsverksamhet och räknas samman med eventuella anställningsinkomster och beskattas av den fysiska personen.

Handelsbolag

Handelsbolag är en bolagsform som passar när fler personer vill bedriva näringsverksamhet tillsammans. Både fysiska och juridiska personer kan vara delägare. Delägarna tillskjuter kapital och får en andel i bolagets förmögenhet i förhållande till insatsen.

Reglerna om handelsbolag finns i lagen om handelsbolag och enkla bolag. Det krävs att det finns ett avtal mellan minst två bolagsmän om att gemensamt bedriva näringsverksamhet och bolaget måste registreras hos Bolagsverket. Därefter får bolaget sitt organisationsnummer. Ansök sedan om F-skattsedel hos Skatteverket.

Handelsbolaget kan ha egna tillgångar och skulder och är en egen juridisk person. Det finns inga krav på ett minimikapital. Ett handelsbolag ska registreras hos Bolagsverket.

Bolagsmännen ansvarar för bolagets förpliktelser och ansvaret är inte begränsat till vad de har skjutit in i handelsbolaget utan de ansvarar, på samma sätt som ägare av en enskild firma, med hela sin förmögenhet.

Ansvaret är solidariskt, vilket betyder att bolagets fordringsägare kan kräva vem som helst av bolagsmännen på betalning om bolaget inte kan betala.

Kommanditbolag är en variant av handelsbolag där delägarnas/kommanditdelägarnas ansvar kan begränsas ekonomiskt till deras kapitalinsats. Det krävs dock att minst en delägare är obegränsat ansvarig. Denna person kallas för komplementär.

Handelsbolag - skatterättsliga regler

Handelsbolaget är inget eget skattesubjekt. Det innebär att bolaget inte beskattas. Det är i stället delägarna som beskattas för sina andelar av handelsbolagets vinst.

F-skatt

Den som bedriver näringsverksamhet ska ha en F-skattsedel. F-skattsedel utfärdas av Skatteverket. Den som har F-skattsedel betalar själv egenavgifter och preliminärskatt.

Du som vill starta aktiebolag eller handels- och kommanditbolag måste registrera verksamheten hos Bolagsverket innan bolaget kan ansöka om F-skatt hos Skatteverket. Du som vill starta enskild näringsverksamhet behöver inte göra det.

Starta företag med en kompanjon

När man träffar överenskommelse om att bolag ska samarbeta eller att man ska driva ett bolag gemensamt är det viktigt att samarbetet regleras. Det är vår starka rekommendation att låta en jurist ta fram ett förslag på ett samarbetsavtal.

Är delägarna aktiva i sina bolag bör även särskilda anställningsavtal träffas mellan den anställde delägaren och bolaget.

Att köpa befintlig praktik

Om man köper en praktik av en vårdgivare som har drivit verksamheten i aktiebolagsform kan man antingen köpa det så kallade inkråmet eller aktierna i bolaget. Med inkråm menas de tillgångar som aktiebolaget äger; utrustningen, patientregister, varumärke, varulager och eventuella andra tillgångar.

När det gäller handelsbolag är det antingen inkråmet eller andel i handelsbolag som man köper och vad gäller enskilda firmor är det inkråmet som förvärvas. Skattekonsekvenserna blir olika för både säljare och köpare. Rådgör med en auktoriserad revisor.

Vid köp av en praktik bör du undersöka hur patientunderlaget ser ut. Som en tumregel gäller att minst tusen patienter behövs för att kunna driva praktiken på heltid på ett lönsamt sätt. Kontrollera att säljarens uppgifter om antalet patienter verkar riktiga.

Vid köp av en praktik bör du kontrollera om lokalen är ändamålsenlig. Om den behöver byggas om är det viktigt att göra en ekonomisk kalkyl. En hyresvärd kan i regel inte motsätta sig att hyreskontraktet förs över på den nya ägaren vid köp av praktik. Hyresavtal kan vara komplicerade och löpa under lång tid så ta hjälp av en jurist när du ska ingå ett hyresavtal.

Planera vilka anskaffningar som behöver göras. Vid köp av praktik behöver utrustningen kanske helt eller delvis förnyas.

Arbetsmiljö

Arbetsgivaren har ansvaret för en god och säker miljö för personalen. Arbetet ska kunna utföras utan risk för olycksfall eller ohälsa. Särskilda åtgärder ska vidtas när det gäller hanteringen av härdplaster, bland annat ska personalen vara utbildad och ha genomgått läkarundersökning. Arbetsgivaren måste också ha rutiner för den interna kontrollen av arbetsmiljön. Arbetsmiljöverket har utfärdat olika föreskrifter som gäller inom tandvården. Arbetsgivaren är skyldig att ha aktuella föreskrifter på arbetsplatsen. Ett grundpaket, som kan kompletteras med de särskilda föreskrifter som gäller för branschen, finns att beställa hos Arbetsmiljöverket.

Strålsäkerhet — anmälnings- eller tillståndspliktig?

Tandvårdsverksamheter omfattas av strålskyddslagen (2018:396). I denna görs skillnad mellan anmälningspliktig verksamhet och tillståndspliktig verksamhet.

Anmälningspliktig verksamhet

Om röntgenutrustningen som nyttjas är avsedd för intraoralt placerat bildmontage, samt är stationär och har en maximal rörspänning på 75 kilovolt, så ska verksamheten anmälas till Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM). Detta görs via myndighetens hemsida.

Tillståndspliktig verksamhet

För att få använda panoramaröntgen, datortomografi (CBCT), handburen röntgen eller övrig utrustning vars rörspänning överstiger 75 kilovolt, så måste verksamheten beviljas tillstånd av SSM. Till verksamheten måste också en av SSM godkänd strålskyddsexpert vara knuten. Ansökningsblanketten för tillstånd hittas på SSM:s hemsida, www.stralsakerhetsmyndigheten.se

Miljöfrågor

Inom tandvården ställs till exempel krav på amalgamavskiljare för att minska utsläppen av kvicksilver. Alla avloppsrör i mottagningen bör vara märkta med varningsetikett som upplyser om risken för innehåll av kvicksilver och amalgam. Vårdgivaren är skyldig att bekosta en sanering av avloppsrören i praktiken om så skulle behövas. Demontering eller sanering av kvicksilverförorenade avloppsrör får inte ske utan föregående anmälan till kommunens miljöförvaltning. Kommunerna är ansvariga för miljötillsynen och har rätt att göra inspektioner på mottagningar och har rätt att ta betalt för sin miljötillsynsverksamhet. Kontakta alltid kommunens miljöförvaltning innan lokalerna tas i bruk för tandvårdsverksamhet. Kommunerna brukar ha bra information på sina hemsidor om tandvård och miljöpåverkan.

Registrera din verksamhet

I god tid innan verksamheten startas ska en skriftlig anmälan göras till Inspektionen för vård och omsorg (IVO). En anmälan ska även göras till Försäkringskassan för anslutning till Försäkringskassans elektroniska system.

Ta kontakt med regionen rörande barn- och ungdomsavtal och asyltandvård. Det krävs vårdavtal för att kunna få ersättning från regionen när det gäller barn- och ungdomstandvård och asyltandvård. Kontakta regionen i god tid innan verksamheten börjar, då handläggningen kan ta tid.

Samarbeten

Anlita tandhygienist

Många väljer att anlita en tandhygienist som anställd eller som arrendator. Patienter upplever det ofta som positivt att inte behöva uppsöka en annan klinik för att få hygienistbehandling.

Arrendator

En arrendator är en egenföretagare som hyr ett behandlingsrum eller en hel praktik av en annan tandläkare.

Arrendatorn betalar i regel ett fast pris per månad, dag eller timme. Priset varierar beroende på vad som ingår; antal behandlingsrum, del i gemensamma utrymmen samt nyttjande av utrustning och inventarier. Arrendet kan också inkludera personal.

Konsult

Om du har behov av en specialisttandläkare eller en tandläkare som hjälper till ett antal timmar per vecka eller månad eller t.ex. vid arbetsanhopning så kan ni ingå ett konsultavtal. Det är viktigt att ni då är tydliga vem som är vårdgivare och att det finns en patientskadeförsäkring som täcker den vård som utförs. Ersättningen till konsulten brukar baseras på de intäkter som inflyter.

Privattandläkarna tillhandahåller till sina medlemmar exempel på arrende- och konsultavtal.

Patienter

Patientens rättigheter och skyldigheter är reglerade i olika lagar och föreskrifter, såsom till exempel tandvårdslagen, patientsäkerhetslagen, lagen om statligt tandvårdsstöd och patientdatalagen. Även tandläkarens rättigheter och skyldigheter är reglerade bland annat i patientsäkerhetslagen, lagen om statligt tandvårdsstöd och patientdatalagen. Socialstyrelsen och Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket (TLV) har utfärdat föreskrifter och allmänna råd.

Krav på patientsäkerhetsberättelse

Alla vårdgivare ska ha ett strukturerat patientsäkerhetsarbete för att dokumentera och följa upp processer och rutiner som finns i verksamheten. En god dokumentation av verksamhetens rutiner gör att risker identifieras samt avvikelser och incidenter rapporteras. Senast den 1 mars varje år ska vårdgivaren ha upprättat en patientsäkerhetsberättelse där det framgår:

- Hur patientsäkerhetsarbetet bedrivits föregående år
- Åtgärder för att öka patientsäkerheten
- Resultaten av åtgärderna

Patientsäkerhetsberättelsen ska hållas tillgänglig för den som önskar ta del av den.

Journalföring

Journalföring regleras i patientdatalagen och kompletteras av Socialstyrelsens föreskrifter om informationshantering och journalföring (2016:40). Observera att en journalhandling ska bevaras i minst tio år efter det att den sista uppgiften fördes in i handlingen. Vid digital journalföring är det viktigt att ha goda rutiner för säkerhetskopiering. Vid användning av ett journalsystem ska vårdgivaren se till att systemet anpassas så att man får en god kontroll över de olika behörigheterna i systemet och att användningen av journalhandlingarna loggas.

Garantier

Det finns ingen lag som anger att vårdgivaren ska ge garantier, men Privattandläkarna har ingått en överenskommelse med Konsumentverket.

Överenskommelsen innehåller bland annat bestämmelser om garantier. Garantitiden är ett år för avtagbar protetik och två år för fast protetik. Från och med den 15 januari 2019 är garantitiden tre år för fast protetik. För närmare information, se [ptl.se](#). Vårdgivaren kan om den vill lämna utökad garanti.

Prissättning

Enligt tandvårdslagen ska priset vara skäligt med hänsyn till behandlingens art, omfattning och utförande samt omständigheterna i övrigt.

Försäkringar

Alla tandvårdsföretag bör ha ett bra försäkringsskydd för verksamheten och lagen kräver att en vårdgivare har en särskild patientförsäkring. Privattandläkarna erbjuder medlemmarna både företagsförsäkringar och personliga försäkringar, utarbetade utifrån tandvårdsföretagens verksamhet och dess anställda.

Privattandläkarna erbjuder försäkringar med konkurrenskraftiga villkor och priser som är utarbetade utifrån tandvårdsföretagens situation. Vi har även en försäkringsmäklare som löpande ser över våra villkor och som kan vara behjälplig när det gäller rådgivning om försäkringar.

Patientförsäkring

Enligt patientskadelagen är en vårdgivare skyldig att ha försäkring som täcker patient- skada.

Praktikförsäkring

Praktikförsäkringen är utformad för att passa praktikens speciella behov och innehåller bland annat egendoms-, tjänsterese- och rättsskyddsförsäkring.

Garantiförsäkring

Försäkringen gäller för protetik men även för fixturförankrad protetik. Ersättningen gäller för den ursprungliga behandlingskostnaden efter avdrag för självrisk.

Personliga försäkringar

Genom teckna följande försäkringar för dig själv och din familj; sjuk- liv-, olycksfall-, barn- och sjukvårdsförsäkringar.

Sjukavbrottsförsäkring

Försäkringen ersätter fasta kostnader i företaget när försäkrad drabbas av nedsättning av arbetsförmågan vid sjukdom, olycksfall, långvarig vård av närstående eller om personen avlider.

Pensionsförsäkringar

Privattandläkarna har ett samarbetsavtal med Max Matthiessen, Avanza och Pensure avseende tecknande av pensionsförsäkringar.

Bokföring, redovisning, revision och skatt

Det finns många lagar och regler gällande bokföring och redovisning. En näringsidkare är skyldig att ha ordnad bokföring.

Viktigast är bokföringslagen som reglerar hur bokföringen ska vara upplagd. Alla affärshändelser ska bokföras kronologiskt och systematiskt. Med affärshändelser menas alla ekonomiska transaktioner; försäljning, inköp av varor och utrustning, betalningar med mera. För närmare rådgivning kontakta revisor eller annan ekonomisk expert.

Betalningstjänster

Det finns olika sätt att ta betalt av patienterna:

- Kontant
- Swish
- Post- eller bankgiro
- Betal- eller kreditkort

Bokförings- och redovisningsbyråer

Vid val av bokföringsbyrå; fråga efter tidigare erfarenhet av tandvårdsverksamhet och be om referenser. Bokföringskonsulter med högre kompetens och kunskaper är ofta lite dyrare.

Dröjsmål vid betalning

Om patienten inte betalar i tid bör patienten påminnas skriftligen om betalningen. Vårdgivaren har rätt att debitera dröjsmålsränta med åtta procentenheter över gällande referensränta 30 dagar efter att vårdgivaren har framställt krav, eller tidigare om parterna kommit överens om dröjsmålsräntans storlek och när den ska börja debiteras.

Utebliven betalning

Om patienten trots påminnelse inte betalar kan vårdgivaren skicka ett inkassokrav, som ska vara utformat enligt inkassolagens regler.

Kravet ska innehålla:

- Vårdgivarens namn och adress
- Patients namn och adress
- Vad fordran grundar sig på

- Kostnader för inkassokravet
- Skuldbeloppet
- Ränta samt tidsfrist som finns för betalning eller invändning mot kravet

Inkassoföretag

Om du inte själv vill sköta inkassokraven kan tjänsterna köpas av inkassoföretag.

Arbetsgivaravgifter

När du är registrerad som arbetsgivare ska du redovisa arbetsgivaravgifter och avdragen skatt varje månad. Redovisning görs i en arbetsgivardeklaration. Du ska lämna arbetsgivardeklaration och betala till Skatteverket en gång per månad vid förfallodagarna den 12:e, i januari och augusti den 17:e. Arbetsgivardeklarationen ska ha kommit in och betalningen ska vara bokförd på Skatteverkets konto senast på förfalldagen.

Mervärdesskatt

Tandvård i sig är undantagen från mervärdesskatteplikt. Med tandvård avses åtgärder för att förebygga, utreda eller behandla sjukdomar, kroppsfel och skador i munhålan.

Estetiska operationer och behandlingar i munhålan som görs i rent kosmetiskt syfte utan att vara medicinskt motiverade är mervärdesskattepliktiga. Om sådan vård utförs måste vårdgivaren vara mervärdesskatteregistrerad.

Mervärdesskatteplikt föreligger även när munhygienprodukter försäljs och utrustning hyrs ut.

Mervärdesskatteplikt föreligger normalt sett vid **uthyrning** av personal.

När mervärdesskatt ska redovisas till Skatteverket beror bland annat på omsättning, driftsform och redovisningsperiod som har valts.

Läs mer på:

ptl.se

verksamt.se

bolagsverket.se

skatteverket.se

forsakringskassan.se

ivo.se

socialstyrelsen.se

lakemedelsverket.se

arbetsmiljoverket.se

stralsakerhetsmyndigheten.se

Privattandläkarna

Telefon 08 555 44 600

info@ptl.se

www.ptl.se

